

A textiltermékek hulladékgazdálkodási szabályai

A körforgásos gazdaságról szóló az EU-s intézkedések sorában a textilhulladékok kezelése kiemelt helyet kapott már az elmúlt években. A tagállami kötelezettségek teljesítése érdekében több - döntően új - hazai jogi szabályozás vált hatályossá, az előzményekről és ezekből kivonatos összeállításként:

► Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/851 irányelve (2018. május 30.) a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv módosításáról

Az Európai Unió alapvető jogi kerete a hulladékok kezelésére vonatkozóan az ún. Hulladék Keretirányelv (2008/98/EK), amelynek legutóbbi módosítása a körforgásos gazdaságról szóló intézkedéscsomag részeként a 2018/851/EU irányelvvel valósult meg. A módosító irányelv szigorította a hulladék megelőzésére vonatkozó szabályokat és többek között új célokat határozott meg a települési hulladék újrafeldolgozását illetően (2025-re a települési hulladék tömegének legalább 55 százalékát, 2030-ra 60 százalékát, 2035-re pedig 65 százalékát kell újrahasznosítani). Ezen kívül **2025. január 1-ig előírja** a tagállamoknak a **háztartásokban keletkező textil- és veszélyes hulladék szelektív gyűjtésének** megoldását.

► 80/2023. (III. 14.) Korm. rendelet (hatályos: 2023. 07. 01. – 2023. 12. 31.; 2024.01.01-től változás várható) a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól

2023. július 1-jétől Magyarországon is alkalmazni kell a **kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer** (EPR) szabályait, amely a nevével ellentétben **nemcsak a gyártókra**, hanem azokra is vonatkozik, akik **hazánkban először hozzák forgalomba** a terméket. Az ismert jellegzetes anyagokon kívül a **textiliák** is ide tartoznak.

Az érintett gyártóknak és forgalomba hozóknak **2023 május 31-ig** kellett **nyilvántartásba** vetetni magukat, vagyis a rendeletben meghatározott adattartalommal kérelmet kellett benyújtaniuk a **hulladékgazdálkodási hatósághoz (vármegyei kormányhivatal)**, továbbá a **hulladékkezelés végző koncessziós társasághoz is (MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.)**.

EPR díjra kötelezett textiltermékek: (VTSZ szerint)

4203 ruházati árucikkek és ruházati tartozékok természetes vagy mesterséges bőrből,

4205 más árucikk természetes vagy mesterséges bőrből,

4304 műszőrme és ebből készült áru,

57. Árucsoport: szőnyegek és más textil padlóborítók,

61. Árucsoport: kötött vagy hurkolt ruházati cikkek, kellékek és tartozékok,

62. Árucsoport: ruházati cikkek, kellékek és tartozékok, a kötöttek vagy hurkoltak kivételével

6301 takaró és útitakaró,

6302 ágynemű, asztalnemű, testápolási és konyhai textília,

6303 függöny (beleértve drapériát is) és belső vászonroló. ágyfüggöny,

6304 más textília, a 9404* vámtarifaszám alá tartozók kivételével,

64. Árucsoport: lábbeli, lábszárvédő és hasonló áru (kivéve lábbelirész)

***A 9404 VTSZ alá eső, így nem EPR díjas termékek:**

-matracok gumiból, műanyag szivacsból,

-matrac rugós belsőrésszel, tollal vagy textilanyaggal párnázva,

-matrac rugós belsőrésszel nélkül, tollal vagy textilanyaggal párnázva,

-hálózsák,

-paplan, dunna, vánkossal vagy tollal vagy pehelyel töltve,

-más pl. paplan, dunna, vánkos szivaccsal vagy textilanyaggal (pl. szálfátyollal) töltve, -ágybetét (matractartó).

A **díj megfizetése** NAV részére szükséges.

Megjegyzés: A **hazánkból külföldre kivitt** (export) körforgásos termékek **mentesülhetnek** az EPR-díj alól, miután az életciklusvégi hulladék más országban keletkezik.

► **A Gazdasági Versenyhivatal 2023. június 16-án kiadott közleménye**

Versenyjogi szempontból **jogsértőnek minősülhet** a gyártó, illetve külföldi előállítás esetén a forgalmazó **cégek által fizetendő hulladék-újrahasznosítási díjak összehangolt tovább hárítása** a vevőkre (emiatt az ár nem emelhető).

► **8/2023. (VI. 2.) EM rendelet a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység ellátásával összefüggő díjak, a díjalkalmazási feltételek, valamint a díjmegfizetés rendjének megállapításáról**

Textiles vonatkozások:

1.melléklet a 8/2023. (VI. 2.) EM rendelethez

A kiterjesztett gyártói felelősségi díj egy egységre vetített mértéke kollektív teljesítés esetén

7. textil csomagolás: A gyártó által fizetendő kiterjesztett gyártói felelősségi díj **67 Ft/kg**

25. textiltermékek: A gyártó által fizetendő kiterjesztett gyártói felelősségi díj **145 Ft/kg**

► **275/2023. (VI. 29.) Korm. rendelet a textiltermék hulladékával kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységek részletes szabályairól**

A jogszabály bevezetőben definiálásra kerül a forgalmazó (a textilterméket a fogyasztónak átadó, értékesítő gazdálkodó) és a szervezet (a textiltermék hulladékának gyűjtésére szolgáló gyűjtőedény elhelyezését biztosító forgalmazó vagy települési önkormányzat).

A szervezet a textiltermék hulladékának gyűjtése érdekében szerződést köthet a koncessziós társasággal. A szervezet a szerződés megkötését a koncessziós társaság által működtetett elektronikus felületen kezdeményezi a szerződéskötéshez szükséges adatai megadásával.

A koncessziós társaságnak gondoskodni kell a textiltermék hulladékának gyűjtésére szolgáló gyűjtőedényen, és a gyűjtőhelyen is a „ruhanemű és textíliák” felirat, valamint a 20 01 10 és a 20 01 11 hulladék azonosító kód feltüntetéséről.

A koncessziós társaság jogai és kötelezettségei (pl. gyűjtőedények beszerzése és elhelyezése, a textiltermék hulladék elszállításának rendszeressége, a koncessziós társaság szervezettel kötendő szerződésének feltételei stb.) szintén megismerhetők.

Kutasi Csaba